

Проект 2008/108471 "Здравословни, безопасни и екологични условия на труд"

Предизвикателствата пред комитетите по условия на труд в българските транспортни предприятия

26-27.11.2009 г.

Проект с финансовата подкрепа на Правителството на Норвегия чрез Норвежката програма за сътрудничество за икономически растеж и устойчиво развитие в България

www.hse-bg.org

Съюз на транспортните синдикати в България

- Правоприемник на Съюза на транспортните работници, основан 1911г.
- Членска маса – 13 000
- Обединява над 100 синдиката и синдикални организации в компании и институции от отрасъл "Транспорт" и Пътно строителство и възстановяване
- Основен член на КНСБ
- Основен член на ЕТФ и МТФ

Политика на Република България по Здравословни и безопасни условия на труд

- Политиката на Република България по Здравословни и безопасни условия на труд е съобразена с:
 - Лисабонската стратегия
 - Европейската стратегия за безопасност и здраве при работа
 - Глобалната стратегия на МОТ
- Правото на Здравословни и безопасни условия на труд е регламентирано в Конституцията на страната.

Институционален капацитет на системата по безопасност и здраве при работа

- Министерски съвет
- Министерство на труда и социалната политика
- Изпълнителна агенция Главна инспекция по труда
- Министерство на здравеопазването
- Национален осигурителен институт

Цели на политиката на Република България по Здравословни и безопасни условия на труд

- Насърчаване за осигуряване на "благосъстояние при работа"
- Повишаване на културата на предпазване у работниците и развитие на система за превенция чрез усъвършенстване на:
 - законодателството
 - обучението и образованието
 - социалния диалог
 - общата социална отговорност
 - икономическите инициативи
 - партньорството между всички участници в труда
- Осъществяване на ефективен контрол по спазване на трудовото законодателство

Нормативна уредба

- **КТ**
 - **КСО**
 - **ЗЗБУТ**
 - **Наредба 7/23.09.1999** за мин. Изисквания за ЗБУТ при изп. На работно оборудване
 - **Наредба 5/11.05.1999** за оценка на риска
 - **Наредба 3/19.04.2001** за мин изисквания..при използване на лични предпазни средства
 - **Наредба 3/14.05.1999** за инструктаж по безопасност, хигиена на труда и противопожарна охрана
 - **Наредба 4/03.11.1998** за обучението на КУТ
 - **Наредба 3/27.07.1998**...за защита и профилактика на проф.рискове
 - **Наредба 16/31.05.1999** за норми и правила при ръчна работа с тежести
 - **Наредба 15/31.05.1999**...за физиолог. режими на труд и работа
 - **Наредба 7/15.08.2005** за мин. Изисквания за БЗЕТ при работа с дисплеи
 - **Наредба 11/21.12.2005** за ...осигуряване на безплатна храна
 - **Наредба 3/25.01.2008** за ...службите по трудова медицина
 - **Наредба** за ...намалено работно време
 - **Наредба** за... доп. платен годишен отпуск
 - **Наредба** за задължително застраховане на работниците и служителите за риска "трудова злополука"
 - **Наредба** за установяване, разследване, регистриране и отчитане на трудовите злополуки
 - **Наредба** за реда за съобщаване, регистриране, потвърждаване, обжалване и отчитане на професионалните болести
 - **Наредба 3/28.02.1987** за задължителните медицински прегледи на работниците
 - Стратегия на РБ за безопасност и здраве при работа
- /списъкът не е изчерпателен/

Участие на членовете на СТСБ в ГУТ / КУТ

- Според ЗЗБУТ, във всички предприятия се учредяват ГУТ или КУТ /в зависимост от числеността на работниците/.
- В много от предприятията, в които СТСБ има структури, техните членове са преобладаваща и активна част от работническото представителство в ГУТ/КУТ

Предизвикателствата пред ГУТ/КУТ

- Членството на България в ЕС
- Световната финансова и икономическа криза
- Неспазване на законодателството от страна на някои компании
- Липса на достатъчно средства
- Недостатъчна инициативност от страна на работниците

Членството на България в ЕС

- ❖ Страната ни поема задължения за привеждане на българското законодателство в съответствие със законодателството на ЕС.
- ❖ Въвеждат се редица строги изисквания по отношение условията на труд в предприятията, което от своя страна изисква повече инвестиции.
- ❖ Налага се България да повиши стандарта на живот и труд, така, че да го приближи максимално близо до този на другите страни-членки.
- ❖ В действителност разликата в стандартите на най-новите страни-членки на ЕС и старите страни-членки е огромна.

Световната финансова и икономическа криза

- Свиване на инвестициите
 - Драстично намаляване на разходите
 - Съкращения на персонал
 - Увеличаване на работните задължения в следствие на съкращенията
 - Забавяне изплащането на заплати
 - Преминаване на непълно работно време
 - Намаляване на заплащането на труда
- ❖ Горепосочените действия не са съобразени с обезпечаването на здравословни и безопасни условия на труд. Съществува реална опасност от повишаване на трудовите злополуки и травматизъм.
- ❖ Повишава се и психическото напрежение от страна на работниците в следствие страх от евентуално им съкращение или фалиране на предприятието.

Неспазване на законодателството

- В някои компании липсват КУТ.
- КУТ съществува само на хартия
- КУТ съществува, работи, дава предложения, но без резултат
- ❖ Работниците и служителите на тези компании се страхуват да търсят правата си, да представят исканията си пред работодателя или да алармират инспекцията по труда

Липса на средства

В някои компании, въпреки високата оценка за разбирателство и сътрудничество с работодателя, исканията на КУТ не могат да се изпълнят поради липса на достатъчно ресурси

- Не са създадени условия за дейността на КУТ
- Не се провеждат обучения на членовете на КУТ както е указано в Наредба 4 / 03.11.1998
- Не се осигурява работно облекло и лични предпазни средства
- Има работни места без осигурено отопление и климатизация /сервизни халета/
- Има крайни станции на градския транспорт и жп гари, в които липсват санитарни възли
- Съоръженията и инструментариума за ремонт и поддръжка на превозните средства са морално остарели и недостатъчни

Недостатъчна инициативност от страна на работниците

“Представителите на работниците и служителите не са активната страна на този процес”

- Голяма част от членовете на КУТ смятат, че дейността на КУТ се подценява от работниците
- Част от членовете на КУТ не могат да преценят дали има резултат от работата им /?/
- В същото време същите не срещат трудности при осъществяване на дейността си...

Добри национални практики

- Българско речно плаване
- ИАППД
- Пристанище Лом
- Пристанища Варна Изток и
Запад

- КУТ работи активно
- Осъществява дейността си по Правилник
- Заседава четири пъти годишно /понякога и по-често/
- Предложенията на комитета се приемат и изпълняват от работодателя
- Работодателят не чака предложения от КУТ, за да подобри условията на труд, а сам поема инициативата
- Създадени са отлични работни условия
- Предотвратени са трудовите злополуки и травматизъм

Някои от рисковите фактори на работната среда в транспорта и транспортното строителство

- Шум
- Вибрации
- Непрекъснато повтарящи се движения
- Неудобни работни пози
- Липса на специализирано работно облекло
- Стрес от претоварване с работа
- Стрес от недостиг на време
- Носене на тежки товари
- Тормоз или грубо отношение
- Насилие или заплахи

Общи цели пред членовете на КУТ за повишаване на резултатите от дейността им

- **Достъп до информация** /анализи на трудов травматизъм и професионална заболяемост, предписания на контролните органи/
- Намиране на начини и форми на изискване от **работодателя да изпълни исканията на КУТ** или предписанията на контролните органи
- По-висока **социална ангажираност**
- **Инициативност**

Действия за постигане на целите

- **Информиране** на всички работници/служители от страна на синдикалната организация за правата им на БЗР, КУТ и предприемане на действия за оптимизиране/усъвършенстване на системата
- **Писмо** до работодателя във връзка с функционирането на КУТ със срок на очаквана реакция с копие до ГИТ (от името на синдикалната организация или от КУТ)
- Ползване на **Съвета за социално сътрудничество, подобряване на диалога**
- **Комуникация и сътрудничество между КУТ – синдикати – работодатели**
- Децентрализация с регионални представители

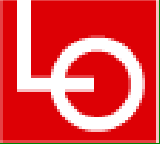
Действия за постигане на целите

- **Синдикализиране**
- Информирание на работниците/служителите от страна на синдикалната организация за правата им на БЗР и предприемане на действия
- Писмо до работодателя във връзка с функционирането на КУТ със срок на очаквана реакция с копие до ГИТ
- Обучения и семинари:
 - Добри практики в страните от ЕС
 - Добри национални практики
 - Българско законодателство в областта на ЗБУТ
 - Умения за работа в екип
 - Комуникационни умения
 - Промяна на нагласите, че БЗР е важно за всеки човек
- Прилагане на наученото в практиката
- Привличане на млади работници и служители
- Привличане на жени
- Съвет за социално сътрудничество
- , при проблеми – юридическа помощ
- при проблеми – експертна, вкл. юридическа помощ

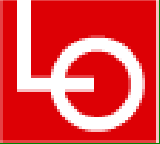
Оценка и потребности за последващи действия

1. подготовка на информационни материали по правата и процедурите за приложение на ЗБУТ
2. тематични семинари:
 - инструменти за въздействие
 - критерии за оценка насилието на работното място – кое определя вида насилие – критериите за разграничаване?
 - оценка на риска според ЗБУТ и Наредбата: от работодателя съвместно със Службата по трудова медицина
 - санкции за нарушения без право на акт

Благодаря за вниманието!

Даниела Златкова

Предизвикателствата пред комитетите по условия на труд в българските транспортни предприятия

СТСБ-КНСБ

26-27.11.2009г.